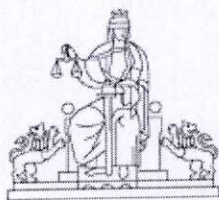

Изх.№ 7825 / 25.06.2026

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 342

Дата ... 29.06.2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Районен съд – Плевен

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОПЪЛНИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ
към конституционно дело №11/2026г.
от Димитър Христофоров Кирилов
съдия в Районен съд-Плевен

Уважаеми конституционни съдии,

В подкрепа на искането ми за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 53, ал.1, б. „а“ от НК с предоставената ми възможност и в срок излагам своите допълнителни писмени съображения.

Наказателната отговорност е лична – чл. 35, ал.1 от НК.

Според разпоредбата на чл. 35, ал.2 от НК, наказание може да се наложи само на лице, извършило предвидено в закона престъпление.

Съгласно разпоредбата на чл. 35, ал.3 и ал.4 от НК, наказанието следва да е съответно на престъплението и се налага от установените съдилища.

Видовете наказания са конкретизирани в разпоредбата на чл. 37 от НК.

Мярката на държавна принуда по чл.53, ал.1, б. „а“ от НК – „Независимо от наказателната отговорност отнема се в полза на държавата имуществото, което собственост на виновния и е било предназначено или послужило за извършване на умишлено престъпление; когато имуществото липсва или е отчуждено, присъжда се неговата равностойност;“ не подлежи на каквато и да било преценка от съда съгласно нормите на Наказателния кодекс, защото е извън видовете наказания и нейното прилагане законодателят е решил да е императивно.

Ще се спра само на един пример, който ясно показва неправилната законодателна техника.

Оспорваната от мен разпоредба се намира в Глава IV, раздел II на НК, „Видове наказания“, без самата тя да е определена, като такова от разпоредбата на чл. 37 от НК.

В хипотезата на присъждане равностойността на имуществото, санкцията по чл. 53, ал.1, б. „а“ от НК е сравнима с наказанието „Глоба“ по

смисъла на чл. 47, ал.1 от НК, но без да се съобразяват имотното състояние, доходите и семейните задължения на дееца, които са индивидуализиращи критерии, когато съдът налага това наказание.

Нещо повече, при смърт на виновния по правилата на универсалното правоприемство това му задължение ще премине и върху неговите наследници, което е идентично, като правоприлагане с разпоредбата на ал.2 на чл. 47 от НК.

За приложение на мярката по чл. 53, ал.1, б. „а“ от НК не важат и давностните срокове за нейното изпълнение по чл. 82 от НК, защото тя не е наказание по смисъла на Наказателния кодекс.

Както изложих по-горе, тази мярка в своята същност при присъждане на равностойност е сходна с наказанието „Глоба“. Съдът обаче не може да упражни контрол върху нейното прилагане и индивидуализация, както е и в случая, за който съм Ви сезирал с искането си, се оказва с тежки имуществени последици, несъразмерни на личната и обществена опасност на деянието и дееца.

С императивността на разпоредбата на чл. 53, ал.1, б. „а“ от НК, законодателят е лишил съда от определената му по Конституция – чл. 119 правораздавателна функция, защото правораздаването е специфична оценъчна и аналитична дейност осъществявана в законово установени рамки при спазване на принципите на справедливост, индивидуализация, съразмерност и др. които са подчинени на правилата в общата и особената част на НК, а със задължителното приложение на оспорваната от мен норма е невъзможно осъществяването на тази функция, което е в разрез и с разпоредбата на чл. чл. 6, ал.2, предложение последно от Конституцията. Със задължителното ѝ прилагане обществото е лишено от справедливия баланс между общия интерес и правата на индивида. Поради това тази мярка следва да е пропорционална на преследваната от закона легитимна цел, а засегнатите лица трябва да имат възможност за ефективна защита и не следва да понесат прекомерна тежест, от каквато преценка осъществявана от съда те са лишени, поради задължителния ѝ характер.

Задължението на съда да приложи над националното право не е основание в законодателството ни да продължават да съществуват противоконституционни разпоредби, които пряко противоречат и на правото на СЕС. Това обстоятелство е още един мотив да се произнесете по искането ми с решение, с което да обявите за противоконституционна разпоредбата на чл. 53, ал.1, б. „а“ от НК.

Съдия:

Димитър Кирилов